Strzelce Opolskie: 21.09.2026r.

Składający pismo:
Marcin Broszko
ul. Krakowska 25/2, 47-100 Strzelce Opolskie
występujący w trzech, wzajemnie nie wykluczających się rolach: 1) jako osoba fizyczna; 2) jako Prezes Zarządu Stowarzyszenia „jestem stowarzyszeniem" (KRS 0001179973) — działający w interesie publicznym (jawność i społeczna kontrola działania organów władzy publicznej), 3) podmiot życia publicznego

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Departament Legislacyjno-Prawny
ul. Szamocka 3, 5
01-748 Warszawa
za pośrednistwem:
Inspektorat ZUS w Strzelcach Opolskich

Znak sprawy organu: [redacted]

Dotyczy: pisma Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Departament Legislacyjno-Prawny, znak [redacted] doręczonego jako odpowiedź na wniosek z dnia 21 sierpnia 2026 r. (data wpływu do organu – 24 sierpnia 2026 r.) o udostępnienie informacji publicznej, złożony do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Opolu (sprawy oznaczone przez organ jako [redacted]

STANOWISKO WNIOSKODAWCY

oraz ponowne wezwanie do udostępnienia informacji publicznej

Szanowni Państwo,

nie podzielam stanowiska wyrażonego w powołanym wyżej piśmie i wnoszę o jego ponowne rozpoznanie. Kwestionuję zarówno przyjętą kwalifikację prawną żądania, jak i wskazuję na uchybienia formalne samego pisma. Poniżej przedstawiam zastrzeżenia w kolejności od formalnych do merytorycznych.

I. Uchybienia formalne pisma

1. Wadliwa (niepełna) sygnatura orzeczenia. Na stronie 2 pisma powołano „wyrok WSA w Warszawie z dnia 9 lutego 2021 r. (sygn. akt II SAB 524/20)". Sygnatura ta jest niepełna – nie zawiera oznaczenia siedziby sądu. Każda sygnatura wojewódzkiego sądu administracyjnego zawiera takie oznaczenie (np. /Wa – Warszawa, /Kr – Kraków, /Gd – Gdańsk, /Ke – Kielce), co potwierdzają wszystkie pozostałe sygnatury przywołane w tym samym piśmie. Brak oznaczenia siedziby w tej jednej pozycji stanowi wewnętrzną niespójność i uniemożliwia jednoznaczną identyfikację orzeczenia, na które organ się powołuje.

2. Dwukrotne powołanie tego samego orzeczenia. Wyrok WSA w Krakowie z dnia 26 sierpnia 2021 r., sygn. akt II SAB/Kr 109/21, został przywołany dwukrotnie – na stronie 2 oraz ponownie na stronie 3 pisma. Powielenie tej samej podstawy orzeczniczej nie zwiększa jej znaczenia i świadczy o nieuważnej redakcji dokumentu.

3. Niejednolite oznaczanie sygnatur. W obrębie jednego pisma zastosowano co najmniej trzy różne konwencje

przywoływania sygnatur: „sygn. akt", „sygn. akt:" oraz samo „sygn." (przy wyrokach WSA w Kielcach). Jest to uchybienie o charakterze redakcyjnym, obniżające staranność pisma organu.

4. Data pisma uzupełniona odręcznie. Dzień sporządzenia pisma („Warszawa, ... września 2026 r.") został wpisany odręcznie w miejscu przewidzianym w formularzu na datę, mimo że pismo pozostaje w całości dokumentem sporządzonym maszynowo. Odnotowuję tę okoliczność jako uchybienie porządkowe.

II. Błędna kwalifikacja prawna żądania

Zasadnicza wada pisma polega na utożsamieniu „informacji dotyczącej wnioskodawcy" z „informacją służącą wyłącznie prywatnemu interesowi". Są to dwie różne kategorie i to rozróżnienie przesądza o wyniku sprawy.

Przedmiotem wniosku nie były informacje „o mnie" ani dowody na potrzeby mojej sprawy indywidualnej. Przedmiotem wniosku była **działalność Zakładu jako instytucji publicznej**, a w szczególności: jakie konkretnie czynności podjął organ po powzięciu wiedzy o niezgodności zgłoszenia ze stanem faktycznym; czy wszczęto postępowanie wyjaśniające lub kontrolne i z jakim wynikiem; która komórka organizacyjna i na jakiej podstawie prawnej podjęła rozstrzygnięcie; czy – wobec obowiązku wynikającego z art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego – organ złożył zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, a jeżeli nie, to z jakiej przyczyny; oraz czy Zakład dysponuje procedurami wykrywania i przeciwdziałania zgłoszeniom niezgodnym ze stanem faktycznym.

Wszystkie te pytania dotyczą sposobu realizacji ustawowych zadań i obowiązków przez państwową jednostkę organizacyjną, a więc mieszczą się w pojęciu informacji o działalności podmiotu wykonującego zadania publiczne (art. 61 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 1 ust. 1 i art. 6 ustawy o dostępie do informacji publicznej). Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest przy tym podmiotem zobowiązanym do udostępniania informacji publicznej w rozumieniu art. 4 ust. 1 tej ustawy, czego pismo nie kwestionuje.

Okoliczność, że impulsem do sformułowania pytań była sprawa mnie dotycząca, nie odbiera tym pytaniom charakteru publicznego. Przedmiotem żądania pozostaje bowiem to, czy i jak organ władzy publicznej wywiązał się ze swoich obowiązków publicznoprawnych, a nie rozstrzygnięcie mojej indywidualnej sprawy.

Niezależnie od powyższego, zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej *od osoby wykonującej prawo do informacji publicznej nie wolno żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego*. Motyw, jakim kieruje się wnioskodawca, jest zatem prawnie obojętny. Powołanie się przez organ na „prywatny interes" wnioskodawcy jako samodzielną podstawę odmowy udostępnienia informacji pozostaje w sprzeczności z tym przepisem.

Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych, w tym w sprawie o zbliżonym stanie faktycznym. W wyroku z dnia 8 lipca 2026 r., sygn. akt III OSK 193/26, Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną organu od wyroku zobowiązującego go do rozpoznania wniosku, w którym wnioskodawca pytał m.in.: czy jego zgłoszenie zostało zarejestrowane (z podaniem daty i sygnatury sprawy), jakie czynności sprawdzające lub wyjaśniające organ podjął po jego otrzymaniu oraz czy skierował pisma lub zawiadomienia do innych instytucji publicznych. Sąd potwierdził tym samym, że pytania o to, w jaki sposób organ władzy publicznej rozpoznał zgłoszenie oraz jakie w jego następstwie podjął czynności, dotyczą informacji publicznej. Zakres tych pytań jest zbieżny z żądaniami niniejszego wniosku.

Z kolei w wyroku z dnia 17 marca 2023 r., sygn. akt III OSK 2615/21, Naczelny Sąd Administracyjny uchylił wyrok sądu pierwszej instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Sąd pierwszej instancji oddalił skargę, przyjmując, że

Biuro i adres do korespondencji:

Marcin Broszko
47-100 Strzelce Opolskie ul. Krakowska 25/2
GSM 577 393 610 poczta@marcinbroszko.net.pl
marcinbroszko.net.pl

w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej nie można uzyskiwać informacji „we własnej sprawie" — mimo że wnioskodawca zamierzał wykorzystać żądane informacje w postępowaniu dotyczącym jego stosunków z organem. Orzeczenie zapadło na tle art. 1 ust. 1, art. 2 ust. 2 i art. 6 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz art. 61 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Sama okoliczność, że informacja może zostać wykorzystana również w indywidualnym interesie wnioskodawcy, nie pozbawia jej charakteru informacji publicznej, o ile dotyczy ona działalności podmiotu publicznego.

Wreszcie w wyroku z dnia 4 października 2023 r., sygn. akt IV SAB/Wr 218/23, Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu zobowiązał organ do rozpoznania wniosku w sytuacji, w której organ odmówił, powołując się ogólnikowo na „nadużycie prawa do informacji", nie wyjaśniając, na czym owo nadużycie w przypadku wnioskodawcy miałoby polegać.

III. Orzecznictwo powołane przez organ przemawia za udostępnieniem

Organ powołał wyrok WSA w Poznaniu z dnia 12 stycznia 2017 r., sygn. akt IV SAB/Po 122/16, zgodnie z którym żądana informacja, aby uzyskała walor informacji publicznej, musi dotyczyć „sprawy publicznej", to jest problemu lub kwestii, które „mają znaczenie dla większej liczby osób lub grup obywateli, lub też są ważne z punktu widzenia poprawności funkcjonowania organów państwa".

Pytanie o to, czy Zakład wywiązał się z ustawowego obowiązku zawiadomienia o podejrzeniu przestępstwa (art. 304 § 2 k.p.k.) oraz czy posiada procedury przeciwdziałania fikcyjnym zgłoszeniom do ubezpieczeń, dotyczy właśnie **poprawności funkcjonowania organu państwa**. Przywołane przez organ orzeczenie wspiera zatem żądanie udostępnienia, a nie odmowę. Pismo posłużyło się kryterium, które – zastosowane rzetelnie do treści wniosku – prowadzi do wniosku przeciwnego niż przyjęty przez organ.

IV. Brak rozróżnienia poszczególnych żądań – odmowa „en bloc"

Co najmniej jedno z żądań – pytanie, czy Zakład dysponuje procedurami wykrywania i przeciwdziałania zgłoszeniom niezgodnym ze stanem faktycznym – ma charakter wyłącznie systemowy i w ogóle nie odnosi się do mojej indywidualnej sytuacji. Dotyczy ono ogólnych mechanizmów działania instytucji, a nie konkretnego zgłoszenia. Odmowa udzielona łącznie, bez odrębnej oceny pytań o charakterze systemowym, jest wadliwa, ponieważ organ zobowiązany był rozpoznać każde żądanie z osobna.

V. Wewnętrzna sprzeczność stanowiska organu

Z przytoczonej w piśmie treści wniosku wynika, że Zakład – dysponując kopią umowy ze wspólnotą mieszkaniową oraz zgłoszeniem dokonanym przez spółkę PUKiM Sp. z o.o. – wydał rozstrzygnięcie o niepodleganiu tej umowy obowiązkowi ubezpieczeń, a zatem sam ustalił niezgodność zgłoszenia ze stanem faktycznym. Skoro organ w ramach swoich zadań publicznych stwierdził nieprawidłowość zgłoszenia dokonanego przez **gminną spółkę komunalną**, to pytanie o dalsze czynności publicznoprawne organu wobec tej nieprawidłowości tym bardziej dotyczy sprawy publicznej. Uznanie za „czysto prywatne" żądania odnoszącego się do reakcji organu na stwierdzoną przez ten organ nieprawidłowość jest wewnętrznie niespójne.

Biuro i adres do korespondencji:

Marcin Broszko
47-100 Strzelce Opolskie ul. Krakowska 25/2
GSM 577 393 610 poczta@marcinbroszko.net.pl
marcinbroszko.net.pl

VI. Forma rozstrzygnięcia i właściwość

1. Brak decyzji administracyjnej. Jeżeli organ podtrzymuje odmowę, uznając jednocześnie żądanie za informację publiczną, obowiązany jest wydać decyzję administracyjną w trybie art. 16 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, z pouczeniem o przysługujących środkach zaskarżenia. Doręczone pismo nie ma formy decyzji i nie zawiera takiego pouczenia.

2. Właściwość organu. Wniosek został skierowany do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Opolu, natomiast odpowiedzi udzielił Departament Legislacyjno-Prawny Centrali. Pismo nie wskazuje podstawy przejęcia sprawy do rozpoznania przez jednostkę centralną ani nie wyjaśnia, czy jednostka, która wydała rozstrzygnięcie o niepodleganiu ubezpieczeniom i faktycznie dysponuje żądanymi informacjami, zajęła w sprawie stanowisko.

VII. Termin załatwienia sprawy

Wniosek wpłynął do organu w dniu 24 sierpnia 2026 r., a pismo nadano w dniu 7 września 2026 r., to jest w ostatnim dniu czternastodniowego terminu wynikającego z art. 13 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Odnotowuję tę okoliczność, wskazując, że sprawa została załatwiona przy pełnym wykorzystaniu terminu ustawowego.

Wezwanie

Wobec powyższego wzywam Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w terminie 14 dni od doręczenia niniejszego pisma, do:

1) udostępnienia żądanych informacji publicznych zgodnie z wnioskiem z dnia 21 sierpnia 2026 r.; albo

2) jeżeli organ podtrzymuje odmowę, uznając żądanie za informację publiczną – wydania decyzji administracyjnej w trybie art. 16 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, zawierającej uzasadnienie oraz prawidłowe pouczenie o środkach zaskarżenia;

3) niezależnie od oceny pozostałych żądań – udzielenia odpowiedzi na pytanie o charakterze wyłącznie systemowym, to jest czy Zakład dysponuje procedurami wykrywania i przeciwdziałania zgłoszeniom niezgodnym ze stanem faktycznym.

Informuję, że w razie dalszej bezczynności organu w zakresie udostępnienia informacji publicznej rozważę wniesienie skargi na bezczynność do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Do wiadomości:

– a/a oraz kopia dla organizacji i podmiotów życia publicznego współpracujących w tej sprawie (w celu upublicznienia).

Z poważaniem,

.....
Marcin Broszko

– *jako osoba fizyczna*
– *jako Prezes Zarządu Stowarzyszenia „jestem stowarzyszeniem" (KRS 0001179973),*
– *jako uczestnik życia publicznego zgodnie z pełnioną funkcją*

Biuro i adres do korespondencji:

Marcin Broszko
47-100 Strzelce Opolskie ul. Krakowska 25/2
GSM 577 393 610 poczta@marcinbroszko.net.pl
marcinbroszko.net.pl

KLAUZULA INFORMACYJNA (RODO)

Zgodnie z art. 13 i art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (RODO) informuję, że dokumentacja niniejszej sprawy — w tym niniejsze pismo wraz z załącznikami — jest i będzie udostępniana podmiotom współpracującym ze składającym pismo (w szczególności współpracującym organizacjom społecznym i strażniczym, pełnomocnikom, kancelariom prawnym oraz redakcjom prasowym) oraz podmiotom życia publicznego (w tym organom władzy publicznej, osobom pełniącym funkcje publiczne, radnym i mediom) — w zakresie niezbędnym do realizacji celów wskazanych poniżej.

Administratorami danych — jako współadministratorzy w rozumieniu art. 26 RODO — są: Marcin Broszko (osoba prywatna) oraz Stowarzyszenie „jestem stowarzyszeniem" (KRS 0001179973), reprezentowane przez Prezesa Zarządu Marcina Broszko. Współadministratorzy wspólnie ustalają cele i sposoby przetwarzania danych w zakresie gromadzenia i dokumentowania materiałów niniejszej sprawy oraz ich udostępniania podmiotom wskazanym powyżej; punktem kontaktowym dla osób, których dane dotyczą, jest adres do korespondencji i adresy e-mail wskazane w stopce. Podstawę przetwarzania i udostępniania danych stanowi art. 6 ust. 1 lit. e oraz lit. f RODO — wykonywanie zadania realizowanego w interesie publicznym oraz prawnie uzasadniony interes administratora, polegający na społecznej kontroli działania organów władzy publicznej, jawności życia publicznego i ochronie praworządności (art. 54 i art. 61 Konstytucji RP). W zakresie, w jakim udostępnienie obejmuje dane osób pełniących funkcje publiczne, przetwarzanie pozostaje w związku z pełnioną funkcją publiczną (art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej).

Ponadto dokumentacja niniejszej sprawy — w zakresie niezbędnym do realizacji celów wskazanych powyżej — jest i będzie udostępniana Ogólnopolskiej Federacji Bezpartyjni i Samorządowcy oraz przez nią przetwarzana, w związku z pełnieniem przez Marcina Broszko funkcji koordynatora Federacji na powiat strzelecki i miasto Strzelce Opolskie. Udostępnienie i przetwarzanie następuje w celu realizacji zadań Federacji związanych z jawnością życia publicznego oraz społeczną kontrolą działania organów władzy publicznej i jednostek samorządu terytorialnego na obszarze objętym tą funkcją, na podstawie art. 6 ust. 1 lit. e oraz lit. f RODO.

Zakres udostępnianych danych ograniczono do informacji niezbędnych dla realizacji powyższych celów. Osobom, których dane dotyczą, przysługują prawa przewidziane w art. 15–21 RODO, z ograniczeniami wynikającymi z przepisów szczególnych (m.in. dotyczących działalności prasowej — art. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe w zw. z motywem 153 RODO — oraz postępowań prowadzonych przez organy publiczne). Dane nie są wykorzystywane do celów innych niż wskazane.

Biuro i adres do korespondencji:

Marcin Broszko
47-100 Strzelce Opolskie ul. Krakowska 25/2
GSM 577 393 610 poczta@marcinbroszko.net.pl
marcinbroszko.net.pl